

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm Vlt. Collatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

SUMMARIUM.

1. Beneficia electiua conferre, aut sibi referuare non potest Legatus à latere, nisi deuoluantur ad Papam, & intra prouinciam existant.
2. Reseruata Papa absq; speciali eius mandato conferre non potest.
3. Nec alicui potest seu in genere, seu in specie facultatem facere accipiendi resignationes beneficiorum, & ea personis idoneis conferendi.
4. Potest tamen alicui committere beneficij resignationem, & hac accepta eidem committere, ut persona idonea conferat.
5. Resignationes beneficiorum liberas & absolutas recipere potest, uti & eas, quæ sunt causa permutationis; non autem quæ sunt sub conditione, & in fauorem certæ personæ.

NOTANDVM Vn. Legatus non potest se immiscere beneficijs electiuis, ea conferendo, aut sibi referuando. Quia id cederet in præiudicium Electorum, quibus nec Papa facile derogare solet; sed liberam illis eligendi libertatem relinquere, argum. c. eum in illis. 16. §. Illis verò, de præb. in 6. & videri potest Azor tom. 2. lib. 5. c. 28. q. 16.

Sin autem eiusmodi dignitates electiuae aliæ beneficia intra prouinciam existentia ad Papam deuoluta sint, ob electorum vel collatorum negligentiam, tunc Legatus ea conferre potest, sicuti ex communi docet Syl. ver. delegatus, quæst. 13. ver. Quærit, Gambarus de aucto. Legati à latere, lib. 3. n. 620. Erasmus Chokier de iurisd. ordin. erga exemptos, p. 4. q. 30. Garc. cit. p. 5. c. 3. n. 21. post Gl. fin. in c. 1. hoc lib. & tit. vbi ex Goffredo refert, quòd Legatus à latere ea præcipuè beneficia conferre possit, quæ ad Papam deuoluta sunt, quippe cuius vices in prouincia gerit. Imò monent Gambarus & Garcias II. ce. quòd Legato non currat tempus semestris, sub pœna priuationis pro ea vice constitutum in Concil. Lateranensi, c. 2. de concels. præb. Quandoquidem à Legato,

tanquam Apostolicam auctoritatem habente, non fit deuolutio ad Papam.

Cæterum quæ Sumus Pontifex suæ collationi beneficia referuauit, uti videre est in extrauag. Ad regimen, de præb. ea Legatus absque speciali mandato conferre non potest, arg. c. quod translationem, 4. extra, hoc tit. & docui lib. 4. tr. 2. c. 10. n. 7.

§. Prohibemus.

Legato à latere concessum non est potestatem alicui seu in genere, seu in specie facere, ut beneficiorum resignationes accipiat, & ea personis idoneis conferat. Ratio prohibitionis est. Quia occasione talis commissionis vacatio beneficiorum modis illicitis procurari potest, contra Conc. Lateran. c. 2. de concels. præb. Posset tamen Legatus alicui committere beneficij resignationem, & postquam resignatio accepta est, eidem committere, ut personæ idoneæ conferat, sicuti Gl. communiter recepta hic docet, ver. vnicuique, & dixi in c. 2. de Vicario, in 6.

NOTANDVM Vn. Legatus à latere beneficiorum resignationes liberas & absolutas recipere potest, uti etiam colligitur ex c. si Abbatem, 36. de elect. in 6. Eas quoque resignationes, quæ sunt causa permutationis, non autem quæ sunt sub conditione, & in fauorem certæ personæ, sicuti ex communi docet Flamin. Parisius lib. 7. de resignat. benefic. quæst. 13.

CAPITVLVM VLT.

Collatio.

SUMMARIUM.

1. Collatio beneficij à Legato motu proprio facta alteri aliud habenti, valida est, modo beneficia incompassibilia non sint.
2. Collatio Ordinariorum cur ob taciturnitatem prioris beneficij non infirmetur, cum tamen collatio Legatorum per taciturnitatem prioris vitietur.

Ssss 2

Bene-

Beneficij collatio irrita est, si à Sedis Apostolicę Legato impetrata sit, non facta alterius beneficij prius possessi mentione. Consentit Clem. 2. de offic. Ordinarij.

Verum, si alij Ordinarij beneficia conferant, necesse non est in impetratione beneficij prius habiti mentionem facere, vti habetur in cit. Clem. 2. Quamuis prius dimitti debeat, si vtrumque simul possideri non possit, vt Gl. hic notat ver. mentio. Rationem discriminis inter Legatum, & alios Ordinarios affert Gl. ver. nolumus: Quia potestas conferendi beneficia Legatis de latere concessa est quasi extraordinaria & superinducta, cedens in præiudicium aliorum collatorum, consequenter restringenda: sed aliorum Ordinariorum collatio est naturalis ac fauorabilis amplianda.

Aliam rationem dare possumus ex Zabarel. in cit. Clem. q. 17. Quia Legatus de latere Apostolica auctoritate confert, ideo eius collatio imitatur collationem Papę, quę per

subreptionem impetrata censetur, si prioris beneficij mentio non fiat; propterea quod Pontifex plerumque nesciat, quę quisq; Clericus beneficia obtineat. Quę ratio ferme etiam procedit in Legato à latere: Quare probabiliter dici potest, cum Gl. hic, ver. mentio, & Gl. in cit. Clem. 2. ver. facta, Zabarel. ibid. q. 4 & alijs apud Ancharan. hic, contra Ioan. Monachum hęc, & Lapum n. 6. Simo- tu proprio Legatus beneficium conferat alterum habenti, valere collationem, arg. c. si motu, 23. de præb. in 6. dummodò beneficia impossibilia non sint. Et quę dicta sunt de Legatis à latere, eadem dici debent de alijs Legatis, si ex speciali priuilegio aut delegatione Papę beneficia conferant, vti Gl. tradit in cit. Clem. & ibid. Cardin. Zabarel. q. 2.

Aliorum autem Ordinariorum collationes ideo non infirmantur ob prioris beneficij taciturnitatem, quia ferme notitiam habent, qualia beneficia Clerici singuli possideant.

TITVLVS XXXI. DE OFFICIO IVDICIS ORDINARIJ.

CAPITVLVM I.

SVMMARIVM.

Perniciosam.

PARAPHRASIS.

Episcopi potestatem habent in diocesisibus suis adulteria, aliaque scelera secundum canones inquirendi, eaque puniendi. Quod si necesse sit, etiam secularis magistratus auxilium implorent; non vt vnus Magistratus alteri præiudicet, (cum discretę eorum potestates sint) sed vt mutuis auxilijs id quod Deo placitum est, exequantur.

1. *Episcopus electus & confirmatus est Ordinarius iudex in diocesi sua in ordine ad Clericos, non exemptos; in ordine ad laicos, si causa spiritalis sint, & mixta.*
2. *Idem est de Prelatis exemptis, qui in subditos suos habent quasi Episcopalem restrictionem.*
3. *Legati Apostolici, Episcopi, & similes Prelati merum & mixtum imperium habentes possunt contra Reos procedere ad penam carceris, exilij, irremissionis, verberum, non tamen ad mutilationem & mortem.*
4. *Iudex Ecclesiasticus, si opus est, brachium suum*